

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/134/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614010234
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Králiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1614010234.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľudmily Králikovej a sudcov JUDr. Zuzany Molnárovej a Mgr. Marcely Kosovej, v trestnej veci obžalovaného U. W., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., o odvolaní obžalovaného U. W. proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T 88/2014 zo dňa 13.10.2014, na verejnom zasadnutí konanom dňa 04. decembra 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovanému U. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. C. č. XXX bez prihlásenia, t.č. v ÚVV a ÚVTOS Bratislava,

u k l a d á

podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trestu odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ TR. zák. súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

V ostatných výrokoch zostáva napadnutý rozsudok nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T 88/2014 zo dňa 13.10.2014 bol obžalovaný U. W. uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 14.02.2014 v čase okolo 17.00 hod. v priestoroch kuchyne rodinného domu č. XXX, v obci F. C., pristúpil k svojej matke poškodenej V. W., nar. XX.XX.XXXX, od ktorej požadoval, aby ukradla bratovi T. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorý v tom čase spal na gauči v izbe vedľa kuchyne, finančnú hotovosť v sume 150,- €, čo táto odmietla, preto začal na poškodenú kričať, vulgárne jej nadávať a požadoval od nej, aby ukradla bratovi peniaze, keď videl, že mu nevyhovie, začala jeho agresivita voči poškodenej narastať, začal sa rukami zaháňať, kričať, že keď mu nedá peniaze alebo cigarety, tak ju zabije, uvedené slová jej zopakoval viackrát, keď videl, že mu poškodená nič nedá, začal jej opakovane vulgárne nadávať, následne k poškodenej pristúpil bližšie, načiahol sa k nej oboma rukami, ktoré držal pred jej krkom a rukami ju išiel chytiť za krk tak, ako keby ju chcel ísť škrtiť, a takto ju chcel donútiť, aby bratovi zobrala peniaze, avšak v tomto okamihu po príchode T. W., nar. XX.XX.XXXX do kuchyne, ruky stiahol späť k svojmu telu a od zamýšľaného konania upustil.

Súd I. stupňa obžalovanému uložil podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere štyri roky, pre výkon ktorého ho zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. uložil obžalovanému ochranné ústavné protialkoholické liečenie.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení odvolanie obžalovaný, ktoré písomne odôvodnil tak svojim vlastným podaním ako i prostredníctvom svojho obhajcu.

Obžalovaný U. W. v dôvodoch odvolania uviedol, že celé je to vymyslené a cíti sa byť absolútne nevinný. Okresný súd mu stále hovorí o jeho nepravdivej minulosti, na ktorú však nemôže prihliadať. V jeho nezmyselnom prípade má poľahčujúcu okolnosť - majetkové pomery. Údajný svedok T. W. využil jeho majetkové pomery a súčasný stav, v ktorom sa nachádzal a ukradol mu peniaze. Na to hneď údajná poškodená zavolať na neho políciu. Svedkyňa L. W., ktorá odmietla na súde vypovedať uvádza v liste, že sa mal vyhrázať a nie vydierať. Nevie, či sa dá považovať za vyhrážanie to, že mal údajnej poškodenej povedať, že z neho robí žobráka. Nevie, či sa dá prípad prekvalifikovať na nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 Tr. zák. Nevie, prečo je uvedené v rozsudku aj § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. keďže on nemá s poškodenou nič spoločné. Uviedol záverom, že pri ukladaní trestu a jeho zaradení do ústavu so stredným stupňom stráženia mal okresný súd prihliadať na to, že z predchádzajúceho odsúdenia bol amnestovaný.

Obhajca v dôvodoch odvolania uviedol, že súd pri svojom rozhodnutí nezohľadnil závažnú okolnosť, že obžalovaný W. sa počas rozhovoru s poškodenou W. jej nevyhráždil fyzickým nátlakom ak nespĺní jeho požiadavku odovzdania peňazí alebo cigariet. Išlo medzi nimi o dialóg vedený hlasnejším spôsobom. Ak by sa predsa len obžalovaný vyhráždil poškodenej fyzickým útokom, vzhľadom na nespĺnenie požiadavky poškodenou, obžalovaný W. by aspoň v určitej miere fyzický útok uskutočnil, k čomu však nedošlo. Ďalej uviedol, že súd nezohľadnil zásadný rozpor pokiaľ ide o prítomnosť svedkyne T. W. pri skutku, ktorá sa len všeobecne vyjadrila k osobe obžalovaného a neuviedla, že bola prítomná pri skutku, napriek tomu sa v obžalobe uvádza, že obžalovaný upustil od fyzického útoku na poškodenú až vtedy, keď do miestnosti vstúpila svedkyňa V. W.. Súd nezohľadnil ani tvrdenie obžalovaného, že nemal dôvod žiadať od poškodenej W. peniaze, lebo mal uloženú finančnú hotovosť u svedkyne L. W., ktorá mu vždy na jeho žiadosť finančnú hotovosť vydala.

Navrhol preto, aby odvolací súd predmetný rozsudok zrušil a vydal nové rozhodnutie, ktorým obžalovaného oslobodí spod obžaloby v celom rozsahu.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa obhajca obžalovaného U. W. v celom rozsahu pridržiaval písomne podaného odvolania a dodal, že podľa ich názoru nebolo preukázané konanie tak, ako bolo v obžalobnom návrhu podané.

Zástupca krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť, rozsudok súdu prvého stupňa považuje za správny.

Obžalovaný U. W. sa pripojil k záverečnému návrhu svojho obhajcu a uviedol, že skutok nespáchal.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por.

Krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že podané odvolanie je v časti dôvodné.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradil od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak je uložený trest neprímerane prísny.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. veta prvá, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Pred súdom I. stupňa bolo na hlavnom pojednávaní vykonané dokazovanie zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por. súd I. stupňa vykonané dôkazy vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel ku správny skutkovým zisteniam.

Čo sa týka výroku o vine, je potrebné uviesť, že prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí vykonal všetky dostupné dôkazy, ako sú výpovede obžalovaného a svedkov, výpoveď poškodenej, znalecký posudok vrátane výpovede znalca na hlavnom pojednávaní, ako i listinné dôkazy a aj podrobne vyhodnotil dôkaznú situáciu vo všetkých súvislostiach, a správne dospel k záveru, že obžalovaný ako trestne zodpovedný subjekt hrozbou smrti a inej ťažkej ujmy nútil poškodenú - svoju matku, aby vzala - odcudzila peniaze jeho bratovi T. W., ktorý v tom čase spal. Napriek tomu, že obžalovaný popiera spáchanie žalovanej trestnej činnosti, táto mu bola jednoznačne a bez pochybností preukázaná vykonaným dokazovaním pred súdom prvého stupňa, ktoré bolo v napadnutom rozsudku podrobne opísané a vyhodnotené, preto súd v tejto časti na odôvodnenie napadnutého rozsudku poukazuje bez potreby ho opakovať. Výpovede poškodenej a svedkov na seba logicky nadväzujú a preukazujú bez pochybností priebeh skutku tak, ako je opísaný v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Týmto konaním obžalovaný U. W. naplnil všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. tak po stránke objektívnej ako i po stránke subjektívnej.

Vo vzťahu k odvolacej námietke obhajoby, že „ak by sa predsa len obžalovaný vyhrážal poškodenej fyzickým útokom, vzhľadom na nesplnenie požiadavky poškodenou, aspoň v určitej miere by fyzický útok uskutočnil, k čomu však nedošlo“, je potrebné uviesť, že ide iba o hypotézu obhajoby. Objektom tohto trestného činu je slobodné rozhodovanie človeka. Objektívna stránka je naplnená, ak páchatel neoprávnene núti iného, aby niečo konal (opomenul alebo trpel), a to násilím alebo hrozbou násilia, pričom čin je dokonaný násilným konaním alebo uvedenou hrozbou.

Vo vzťahu k odvolacej námietke obžalovaného, že nevie, prečo je uvedený v rozsudku aj § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., keďže on nemá s poškodenou nič spoločné odvolací udáva, že poškodená je matkou obžalovaného. Chránenou osobou v zmysle § 189 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., § 139 ods. 1 Tr. zák. a § 127 ods. 4 Tr. zák. sa rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú. Príbuzní v priamom rade sú priami predkovia a priami potomkovia - napríklad rodičia a deti alebo starí rodičia a vnuci. Na účely trestného činu vydierania podľa § 189 Tr. zák. sa dokonca podľa § 127 ods. 5 Tr. zák. rozširuje okruh blízkych osôb, a rozumie sa takouto osobou aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa a osoba, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa odseku 4, ako aj osoba, ktorá s páchatelom žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

Čo sa týka výroku o treste, odvolací súd uvádza, že odvolanie obžalovaného sčasti dôvodné. Okresný súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere štyri roky, pričom však z výroku o treste nevyplýva, akým pomerom poľahčujúcich a priťažujúcich okolností sa spravoval pri ukladaní trestu obžalovanému, táto skutočnosť vyplýva iba z dôvodov napadnutého rozsudku, kde sa síce okresný súd zaoberal úvahami a hodnotením existencie či neexistencie poľahčujúcich či priťažujúcich okolností, avšak bez toho, aby bolo z výroku o treste toto zrejmé. Sťažnostný súd konštatuje, že u obžalovaného nebola zistená žiadna poľahčujúca ani priťažujúca okolnosť, preto pomer je vyrovnaný a pri ukladaní trestu sa vychádza zo zákonnej sadzby v rozpätí od štyroch do desiatich rokov. Tak ako okresný súd aj krajský súd dospel k záveru, že s poukazom na osobu obžalovaného (hľadá sa na neho ako na netrestaného), s poukazom na okolnosti skutku a jeho následky, na motív konania obžalovaného bude z hľadiska individuálnej ako aj generálnej prevencie na jeho nápravu potrebné pôsobiť trestom síce nepodmienečným, avšak na samej dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby, teda vo výmere štyri roky. Krajský súd nezistil žiadne zákonné dôvody na uloženie trestu pod dolnú hranicu základnej trestnej sadzby. Okresný súd však pochybil, keď obžalovaného pre výkon takto uloženého trestu zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže na obžalovaného sa v predchádzajúcich dvoch odsúdeniach hľadá akoby nebol odsúdený. Bolo teda potrebné sa dôsledne riadiť ustanovením § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., veta za bodkočiarkou.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., súd zaradí páchatel'a na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa však neprihliadne, ak sa na páchatel'a hľadá, ako keby nebol odsúdený.

Odvolací súd preto na základe odvolania obžalovaného zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a sám rozhodol rozsudkom o treste obžalovaného tak, že mu uložil podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere štyri roky, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Trest takto uložený odvolacím súdom splní účel trestu uvedený v § 34 Trestného zákona.

Okresný súd v napadnutom rozsudku uložil obžalovanému podľa § 73 ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. ochranné ústavné protialkoholické liečenie. Krajský súd po preskúmaní vecí uvádza, že okresný súd v tejto časti nepochybil a postupoval správne. Takáto forma liečenia bola doporučená priamo znalcom jednak v písomne vypracovanom posudku ako i na hlavnom pojednávaní /obžalovaný sa z hľadiska závislosti stáva nebezpečný pre svoje okolie/ a ani krajský súd nemal pochybnosti o správnosti znaleckých zistení a záverov. Obžalovaný pritom spáchal trestný čin násilnej povahy voči blízkej osobe a vzhľadom na jeho osobu je dôvodný predpoklad, že bude v násilnom konaní pokračovať - čo vyplýva z výsledkov znaleckého dokazovania, obžalovaný spáchal žalovaný trestný v súvislosti s užívaním návykovej látky. Súčasťou pojmu „návyková látka“ je okrem omamných a psychotropných látok v zmysle § 130 ods. 5 Tr. zák. aj alkohol, ako sú liehoviny, destiláty, pivo a iné nápoje, ktoré obsahujú viac ako 0,75 objemového percenta alkoholu /z.č. 219/1996 Z.z./

So zreteľom na vyššie uvedené dôvody, krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.